

บทที่ ๑

กรอบแนวคิดและทิศทางในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

โรงเรียนชุมชนสว่างวิทยา ได้จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๗ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาโดยยึดกรอบแนวคิด ดังต่อไปนี้

พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ๔ ด้าน

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
 - ๑) ความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง
 - ๓) ยึดมั่นในศาสนา
 - ๓) มั่นคงในสถาบันกษัตริย์
 - ๔) มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชน
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม
 - ๑) รู้จักแยกแยะสิ่งที่ดี – ชอบ / ชั่ว – ตี
 - ๒) ปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม
 - ๓) ปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ไม่ดี
 - ๔) ช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง
๓. มีงานทำ – มีอาชีพ
 - ๑) การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือการฝึกฝนอบรมในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็กและเยาวชน ใฝ่รู้ ใฝ่งาน ใฝ่ใจ ทำงานสำเร็จ
 - ๒) การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็น และมีความชำนาญในที่สุด
 - ๓) ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตร มีอาชีพ มีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัว
๔. เป็นพลเมืองดี
 - ๑) การเป็นพลเมืองดี เป็นหน้าที่ของทุกคน
 - ๒) ครอบครัว – สถานศึกษาและสถานประกอบการต้องส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี
 - ๓) การเป็นพลเมืองดี คือ “เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ” เช่น งานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณกุศลให้ทำด้วยความมีน้ำใจ

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศคือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาด้านเครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (๑) ความสุขของประชากรไทย (๒) ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ (๓) ความพร้อมของกองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง และการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง (๔) บทบาทและการยอมรับในด้านความมั่นคงของไทยในประชาคมระหว่างประเทศ และ (๕) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประกอบด้วย ๕ ประเด็น ได้แก่

๑. การรักษาความสงบภายในประเทศ
๒. การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

๓. การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ
๔. การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ
๕. การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราเคยทำทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (๒) “ปรับปรุงปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (๓) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (๑) รายได้ประชาชาติ การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และการกระจายรายได้ (๒) ผลผลิตภาพการผลิตของประเทศทั้งในปัจจัยการผลิตและแรงงาน (๓) การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา และ (๔) ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย ๕ ประเด็น ได้แก่

๑. การเกษตรสร้างมูลค่า
๒. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
๓. สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว
๔. โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก
๕. พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

แช่๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่นๆโดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (๑) การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย (๒) ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ (๓) การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย ๗ ประเด็น ได้แก่

๑. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดย (๑) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว (๒) การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรมจริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (๓) การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา (๔) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (๕) การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ (๖) การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม และ (๗) การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

๒. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ประกอบด้วย (๑) ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ (๒) ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ (๓) ช่วงวัยแรงงาน ยกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และ (๔) ช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ

๓. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา โดย (๑) การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ (๒) การเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ (๓) การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท (๔) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต (๕) การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก (๖) การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และ (๗) การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

๔. การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย โดย (๑) การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อตั้งแต่ระดับปฐมวัย (๒) การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุน ที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ และ (๓) การดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถในต่างประเทศให้มาสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ

๕. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจสติปัญญา และสังคม โดย (๑) การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ (๒) การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ (๓) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี (๔) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี และ (๕) การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่

๖. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดย (๑) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย (๒) การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (๓) การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน และ (๔) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๗. การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ โดย (๑) การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต (๒) การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ (๓) การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ และ (๔) การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา

๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำ เพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติ สุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์ แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพ อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (๑) ความแตกต่างของรายได้และการเข้าถึงบริการภาครัฐระหว่างกลุ่มประชากร (๒) ความก้าวหน้าของการพัฒนาคน (๓) ความก้าวหน้าในการพัฒนาจังหวัดในการเป็นศูนย์กลางความเจริญ ทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี และ (๔) คุณภาพชีวิตของประชากรสูงอายุ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ได้แก่

๑. การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ
๒. การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี
๓. การเสริมสร้างพลังทางสังคม
๔. การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง

๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้าน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและ ภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบน พื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตโดยให้ความสำคัญกับการ สร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (๑) พื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (๒) สภาพแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมได้รับการฟื้นฟู (๓) การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (๔) ปริมาณก๊าซ เรือนกระจก มูลค่าเศรษฐกิจฐานชีวภาพ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ประเด็น ได้แก่

๑. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว
๒. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล
๓. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ
๔. พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโต อย่างต่อเนื่อง

๕. พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้าง การเติบโต

๖. ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์ และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก อยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัล เข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็วและโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมั่งคั่ง และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (๑) ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ (๒) ประสิทธิภาพของการบริการภาครัฐ (๓) ระดับความโปร่งใสการทุจริต ประพฤติมิชอบและ (๔) ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐประกอบด้วย ๘ ประเด็น ได้แก่

๑. ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

๒. ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุก ระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

๓. ภาครัฐมีขนาดเล็ก กลม เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

๔. ภาครัฐมีความทันสมัย

๕. บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกมีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

๖. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๗. กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

๘. กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

นโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ

นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศนโยบายและจุดเน้นนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ และประกาศเพิ่มเติม เนื่องจากในห้วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ รัฐบาลจึงได้กำหนดมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ซึ่งทำให้สังคมไทยต้องปรับเปลี่ยนชีวิตให้เข้ากับวิถีชีวิตใหม่ หรือ New Normal จึงมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินการให้มีความปลอดภัยทั้งต่อตัวผู้เรียน ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ดังนั้น นโยบาย “การศึกษา ยกกำลังสอง (Thailand Education Eco – System : TE²S) เป็นการศึกษาที่เข้าใจ Supply และตอบโจทย์ Demand” ดังกล่าวอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุเป้าหมาย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พร้อมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพในทุกมิติ โดยใช้จรรยาบรรณอย่างคุ้มค่า เพื่อมุ่งเป้าหมาย คือ ผู้เรียนทุกคนทุกช่วงวัยดังนี้

หลักการตามนโยบาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งมั่นดำเนินการภารกิจหลักตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนทุกแผนย่อยในประเด็น ๑๒ การพัฒนาการเรียนรู้ และแผนย่อยที่ ๓ ในประเด็น ๑๑ ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต รวมทั้งแผนการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย และนโยบายเร่งด่วน เรื่องการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ นอกจากนี้ยังสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นอื่น ๆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕) รวมทั้งนโยบายและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยคาดหวังว่าผู้เรียนทุกช่วงวัยจะได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และมีความพร้อมร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ดังนั้น ในการเร่งรัดการทำงานภาพรวมกระทรวงให้เกิดผลสัมฤทธิ์เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม และผลักดันให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ และประสิทธิภาพในทุกมิติกระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

๑. ปรับรู้และเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารจัดการ โดยมุ่งปฏิรูปองค์การเพื่อหลอมรวมภารกิจและบุคลากร เช่น ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการต่างประเทศ ด้านเทคโนโลยี ด้านกฎหมาย ฯลฯ ที่สามารถลดการใช้ทรัพยากรทับซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นเอกภาพ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยทั้งการบริหารงานและการจัดการศึกษาองรับความเป็นรัฐบาลดิจิทัล

๒. ปรับรู้และเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารทรัพยากร โดยมุ่งปฏิรูปกระบวนการวางแผนงาน โครงการแบบร่วมมือและบูรณาการ ที่สามารถตอบโจทย์ของสังคมและเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนรวมทั้ง

กระบวนการจัดทำงบประมาณที่มีประสิทธิภาพและใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า ส่งผลให้ภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และนานาชาติ เชื่อมมั่นและร่วมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษามากยิ่งขึ้น

๓. ปรับรื้อและเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารจัดการและพัฒนากำลังคนของกระทรวงศึกษาธิการโดยมุ่งบริหารจัดการอัตรากำลังให้สอดคล้องกับการปฏิรูปองค์กร รวมทั้งพัฒนาสมรรถนะและความรู้ความสามารถของบุคลากรภาครัฐ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานรองรับความเป็นรัฐบาลดิจิทัล

๔. ปรับรื้อและเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ โดยมุ่งให้ครอบคลุมถึงการจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิและการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

๕. ดำเนินการปลดล็อก ปรับเปลี่ยน เปิดกว้าง ที่เป็นเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผลตามนโยบาย “การศึกษายกกำลังสอง (Thailand Education Eco – System : TE^๒S) การศึกษาที่เข้าใจ Supply และตอบ โจทย์ Demand” โดย

-ปลดล็อก กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมให้สามารถดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงการบริหารการศึกษาของประเทศให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

-ปรับเปลี่ยน หลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถและศักยภาพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ปรับเปลี่ยนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาผ่านศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคล เพื่อความเป็นเลิศ (Human Capital Excellence Center : HCEC) เพื่อให้ครู Up Skill และ Re-Skill ของตนเองได้ตลอดเวลา ทั้งนี้ เพื่อส่งต่อความรู้ไปยังผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และคนที่มีคุณภาพ

-เปิดกว้าง เสริมทางการศึกษาให้ภาคเอกชนที่มีคุณภาพเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา ร่วมประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ (Human Capital Excellence Center : HCEC) จากแพลตฟอร์มดิจิทัล (Digital Education Excellence Platform : DEEP) ให้ครอบคลุมผู้เรียนทั่วประเทศ

ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่นักเรียนยกกำลังสอง ที่เน้นเรียนเพื่อรู้ พัฒนาทักษะเพื่อทำ ครูยกกำลังสองที่เน้นเพิ่มคนเก่งมาเป็นครู พัฒนาครูในระบบ ห้องเรียนยกกำลังสองที่เน้นเรียนที่บ้าน ถิ่นที่โรงเรียน หลักสูตรยกกำลังสองที่เน้นลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สื่อการเรียนรู้ยกกำลังสองที่เน้นเรียนผ่านสื่อผสมผสาน ผ่านช่องทางที่หลากหลาย ได้แก่ On-Site เรียนที่โรงเรียน Online เรียนออนไลน์ผ่านแพลตฟอร์มด้านการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ (Digital Education Excellence Platform : DEEP) ที่มีเนื้อหามาตรฐานจากผู้ผลิตที่เป็นภาคเอกชน On-Air เรียนผ่านโทรทัศน์ DLTV มัลติการศึกษากว้างไกลผ่านดาวเทียม โดยเนื้อหามาตรฐานจากผู้ผลิตที่เป็นภาคเอกชน และ On-Demand ซึ่งสามารถเรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา ที่มีอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์เชื่อมต่อ โรงเรียนยกกำลังสองที่มุ่งเน้นคุณภาพในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อความเป็นเลิศทางภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชนที่เน้นคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพื่อความเป็นเลิศและความเชี่ยวชาญที่สามารถตอบโจทย์ทักษะและความรู้ที่เพิ่มความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน

จุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๑.๑ การจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิ

-จัดการศึกษาทุกระบบ ทุกประเภท โดยใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ รวมทั้งแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

-ส่งเสริมการพัฒนารอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษาตามความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายและแตกต่างหลากหลายตามบริบทของพื้นที่

-พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning) จากประสบการณ์จริงหรือจากสถานการณ์จำลองผ่านการลงมือปฏิบัติ ตลอดจนจัดการเรียนการสอนในเชิงแสดงความคิดเห็นเพื่อเปิดโลกทัศน์มุมมองร่วมกันของผู้เรียนและครูให้มากขึ้น

-พัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้และทักษะชีวิต เพื่อเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตและสร้างอาชีพ อาทิ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สุขภาวะและทัศนคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพ

๑.๒ การเรียนรู้ตลอดชีวิต

-จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับทุกช่วงวัย เน้นส่งเสริมและยกระดับทักษะภาษาอังกฤษ (English for All)

-ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย อาทิ อาชีพที่เหมาะสมรองรับสังคมสูงวัย หลักสูตรพัฒนาคุณภาพชีวิต และหลักสูตรดูแลผู้สูงวัย หลักสูตร BUDDY โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โรงเรียน และผู้เรียน หลักสูตรการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อส่งเสริมประชาสัมพันธ์สินค้าออนไลน์ระดับตำบล

-ส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงการศึกษาเพื่อทักษะอาชีพและการมีงานทำ ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเขตพื้นที่พิเศษ(พื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดน และพื้นที่เกาะแก่งชายฝั่ง ทั้งกลุ่มต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าว)

-พัฒนาครูให้มีทักษะ และภาษาอังกฤษ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผลเป็นขั้นตอน

-พัฒนาครูอาชีวศึกษาที่มีความรู้และความสามารถในการปฏิบัติ (Hands – on Experience) เพื่อให้มีทักษะและความเชี่ยวชาญทางวิชาการ โดยร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของประเทศจัดหลักสูตรการพัฒนาแบบเข้มข้นระยะเวลาอย่างน้อย ๑ ปี

-พัฒนาสมรรถนะและความรู้ความสามารถของบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานรองรับความเป็นรัฐบาลดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดให้มีศูนย์พัฒนาสมรรถนะบุคลากรระดับจังหวัดทั่วประเทศ

๒. การพัฒนาการศึกษาเพื่อความมั่นคง

-พัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นหลักการดำเนินการ

-เฝ้าระวังภัยทุกรูปแบบที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครู และสถานศึกษา โดยเฉพาะภัยจากยาเสพติด อาชญากรรมทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์

-ส่งเสริมให้ใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมกับภาษาไทยเป็นสื่อการเรียนการสอนในพื้นที่ที่ใช้ภาษาอย่างหลากหลาย เพื่อวางรากฐานให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์ รวมทั้งมีทักษะการสื่อสารและใช้ภาษาที่สามในการต่อยอดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

-ปลูกฝังผู้เรียนให้มีหลักคิดที่ถูกต้องด้านคุณธรรม จริยธรรม และเป็นผู้มีความพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา โดยใช้กระบวนการลูกเสือ และยุวกาชาด

๓. การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

-สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาผลิตกำลังแรงงานที่มีคุณภาพ ตามความเป็นเลิศของแต่ละสถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่ รวมทั้งสอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต

-สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ และจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือ ปฏิบัติที่ทันสมัยและสอดคล้องกับเทคโนโลยี โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) และทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ

๔. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

-พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือการเรียนรู้
-ศึกษาและปรับปรุงอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวในการจัดการเรียนการสอนขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ
-ระดมสรรพกำลังเพื่อส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนนาร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้สอดคล้องพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๒

๕. การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

-เสริมสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม
-ส่งเสริมการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้สามารถเป็นอาชีพและสร้างรายได้

๖. การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

-ปฏิรูปองค์การเพื่อลดความทับซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นเอกภาพของหน่วยงานที่มีภารกิจใกล้เคียงกัน เช่น ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านต่างประเทศ ด้านเทคโนโลยี ด้านกฎหมาย เป็นต้น
-ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เป็นอุปสรรคและข้อจำกัดในการดำเนินงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนและประชาชน ตลอดจนกระทรวงศึกษาธิการโดยรวม
-สนับสนุนกิจกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
-พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการศึกษา (Big Data)
-พัฒนาระบบการบริหารจัดการและพัฒนากำลังคนของกระทรวงศึกษาธิการให้สอดคล้องกับการปฏิรูปองค์การ

-สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล เพื่อให้สามารถบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างอิสระและมีประสิทธิภาพ ภายใต้กรอบแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการ

-จัดตั้งหน่วยงานวางแผนทางการเงิน (Financial Plan) ระดับจังหวัด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ

-ส่งเสริมโครงการ ๑ ตำบล ๑ โรงเรียนคุณภาพ โดยเน้นปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกบริเวณโรงเรียนให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ

การขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้นสู่การปฏิบัติ

๑. ให้ส่วนราชการ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ นำนโยบายและจุดเน้นเป็นกรอบแนวทางมาใช้ในการวางแผนและจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ โดยคำนึงถึงมาตรการ ๔ ข้อ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้แนวทางในการบริหารงบประมาณไว้ ดังนี้ (๑) งดจัดงานต่างประเทศ ๑ ปี ยกเว้นกรณีมีความจำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อกระทรวงศึกษาธิการ (๒) ลดการจัดอบรมสัมมนาที่มีขนาดใหญ่และใช้งบประมาณมาก (๓) ยกเลิกการจัดงาน Event และ (๔) ทบทวนงบประมาณที่มีความซ้ำซ้อน

๒. ให้มีคณะกรรมการติดตาม ประเมินผล และรายงานการขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้นสู่การปฏิบัติระดับพื้นที่ โดยให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน สำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล สป. เป็นฝ่ายเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการตามลำดับ โดยมีบทบาทภารกิจในการตรวจราชการ ติดตาม ประเมินผลในระดับนโยบายและจัดทำรายงานเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ทราบตามลำดับ

๓. กรณีมีปัญหาในเชิงพื้นที่หรือข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน ให้ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลและดำเนินการแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ก่อน โดยใช้ภาคีเครือข่ายในการแก้ไขข้อขัดข้อง พร้อมทั้งรายงานต่อคณะกรรมการติดตามฯ ชำต้น ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการตามลำดับ

-พัฒนาครูทุกระดับให้มีทักษะ ความรู้ที่จำเป็น เพื่อทำหน้าที่วิทยากรมืออาชีพ (Train The Trainer) และขยายผลการพัฒนาผ่านศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ (Human Capital Excellence Center : HCEC)

-จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านเว็บไซต์ <http://www.deep.go.th> โดยปลดล็อกและเปิดกว้างให้ภาคเอกชนสามารถเข้ามาพัฒนาเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียน ครู และผู้บริหารทางการศึกษามีทางเลือกในการเรียนรู้ที่หลากหลาย และตลอดเวลาผ่านแพลตฟอร์มด้านการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ (Digital Education Excellence Platform : DEEP)

-ให้ผู้เรียน ครู ผู้บริหารทางการศึกษามีแผนพัฒนารายบุคคลผ่านแผนพัฒนารายบุคคลสู่ความเป็นเลิศ (Excellence Individual Development Plan : EIDP)

-จัดทำ “คู่มือมาตรฐานโรงเรียน” เพื่อกำหนดให้ทุกโรงเรียนต้องมีพื้นฐานที่จำเป็น”

เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ เป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ วัตถุประสงค์ของแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และนโยบายของรัฐบาล โดยเฉพาะนโยบายเร่งด่วน เรื่องการเตรียมคนสู่ศตวรรษที่ ๒๑ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนี้

หลักการ

๑.ให้ความสำคัญกับประเด็นคุณภาพและประสิทธิภาพในทุกมิติ ทั้งผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการพลเรือน และผู้บริหารทุกระดับ ตลอดจนสถานศึกษาทุกระดับทุกประเภท และเป็นการศึกษาตลอดชีวิต

๒.บูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างส่วนราชการหลัก องค์กรมหาชนในกำกับ ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้มีความคล่องตัว รวมทั้งหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่ภูมิภาคให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้ เพื่อดำเนินการปฏิรูปการศึกษาร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ตามนโยบายประชารัฐ

ระดับก่อนอนุบาล

เน้นประสานงานกับส่วนราชการ และชุมชน ในการเตรียมความพร้อมผู้เรียนในด้านสุขภาพและโภชนาการ และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับระบบโรงเรียนปกติ

ระดับอนุบาล

เน้นสร้างความร่วมมือกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อออกแบบกิจกรรมการพัฒนาทักษะที่สำคัญด้านต่าง ๆ เช่น ทักษะทางสมอง ทักษะความคิดความจำ ทักษะการควบคุมอารมณ์ ทักษะการรู้จักและประเมินตนเอง

ระดับประถมศึกษา

มุ่งคำนึงถึงพหุปัญญาของผู้เรียนรายบุคคลที่หลากหลายตามศักยภาพ ด้วยจุดเน้นดังนี้

- ๑.ปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ทักษะคิดที่ถูกต้องโดยใช้กระบวนการลูกเสือและยุวกาชาด
- ๒.เรียนภาษาไทย เน้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้วิชาอื่น
- ๓.เรียนภาษาอังกฤษและภาษาพื้นถิ่น (ภาษาแม่) เน้นเพื่อการสื่อสาร
- ๔.เรียนรู้ด้วยวิธีการ Active Learning เพื่อพัฒนากระบวนการคิด การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง หรือจากสถานการณ์จำลองผ่านการลงมือปฏิบัติ และเปิดโลกทัศน์มุมมองร่วมกันของผู้เรียนและครูด้วยการจัดการเรียนการสอนในเชิงแสดงความคิดเห็นให้มากขึ้น
- ๕.สร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือการเรียนรู้
- ๖.จัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน (Coding)
- ๗.พัฒนาครูให้มีความชำนาญในการสอนภาษาอังกฤษ และภาษาคอมพิวเตอร์ (Coding)
- ๘.จัดให้มีโครงการ ๑ ตำบล ๑ โรงเรียนคุณภาพ โดยเน้นปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกบริเวณโรงเรียนให้เอื้อต่อการสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ

ระดับมัธยมศึกษา

มุ่งต่อยอดระดับประถมศึกษา ด้วยจุดเน้นดังนี้

- ๑.จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม คณิตศาสตร์ (STEM) และภาษาต่างประเทศ (ภาษาที่สาม)
- ๒.จัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อสร้างทักษะพื้นฐานที่เชื่อมโยงสู่การสร้างอาชีพและการมีงานทำ เช่น ทักษะด้านกีฬาที่สามารถพัฒนาไปสู่นักกีฬาอาชีพ ทักษะภาษาเพื่อเป็นแม่ค้าเทศก์

ระดับอาชีวศึกษา

มุ่งจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำและสร้างนวัตกรรมตามความต้องการของพื้นที่ชุมชน ภูมิภาคหรือประเทศ รวมทั้งการเป็นผู้ประกอบการเอง ด้วยจุดเน้นดังนี้

- ๑.จัดการศึกษาในระบบทวิภาคี ให้ผู้เรียนมีทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
- ๒.เรียนภาษาอังกฤษ เพื่อเพิ่มทักษะสำหรับการประกอบอาชีพ
- ๓.เรียนรู้การใช้ดิจิทัล เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับหาช่องทางในการสร้างอาชีพ
- ๔.จัดตั้งศูนย์ประสานงานการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในภูมิภาค

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

มุ่งสร้างโอกาสให้ประชาชนผู้เรียนที่สำเร็จหลักสูตร สามารถมีงานทำ ด้วยจุดเน้น ดังนี้

- ๑.เรียนรู้การใช้ดิจิทัล เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับหาช่องทางในการสร้างอาชีพ
- ๒.จัดทำหลักสูตรพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย

การขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

๑.ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ต้องปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และวางแผนการใช้งบประมาณเป็นรายไตรมาส รวมทั้งใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

๒.จัดทำฐานข้อมูล (Big Data) ของกระทรวงศึกษาธิการ ให้ครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัย

๓.ใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานทั้งระบบ เน้นการเรียนรู้และการบริหารจัดการ

๔.ปรับปรุงโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการให้เกิดความคล่องตัว หากติดขัดในเรื่องข้อกฎหมาย ให้ผู้บริหารระดับสูงร่วมหาแนวทางการแก้ไขร่วมกัน

๕.ให้หน่วยงานระดับกรมกำหนดแผนงานสนับสนุนทรัพยากร งบประมาณ อัตรากำลัง ตามความต้องการจำเป็นให้แก่หน่วยงานในพื้นที่ภูมิภาค

๖.ใช้กลไกกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา มาบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยจัดการศึกษา

๗.เร่งทบทวน (ร่าง) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.โดยปรับปรุงสาระสำคัญให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล

๘.ในระดับพื้นที่หากเกิดปัญหาข้อติดขัดการปฏิบัติงาน ต้องศึกษา ตรวจสอบข้อมูล /ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น เช่น จำนวนเด็กในพื้นที่น้อยลง ซึ่งจำเป็นต้องมีการควรวรรณโรงเรียน ให้พิจารณาสื่อสารอธิบายทำความเข้าใจที่ชัดเจนกับชุมชน

๙.วางแผนการใช้อัตราว่างครู โดยเฉพาะครูระดับอนุบาล และครูระดับอาชีวศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และจัดทำแผนการประเมินครูอย่างเป็นระบบ รวมทั้งจัดทำหลักสูตรการพัฒนาครูให้มีองค์ความรู้และทักษะในด้านพหุปัญญาของผู้เรียน

๑๐.ให้ศึกษาธิการจังหวัดจัดทำแผนการจัดการศึกษาของแต่ละจังหวัดนำเสนอต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๑๑.ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ และศึกษาธิการภาค มีบทบาทหน้าที่ตรวจราชการ ติดตาม ประเมินผลในระดับนโยบาย และจัดทำรายงานเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

อนึ่ง สำหรับภารกิจของส่วนราชการหลักและหน่วยงานที่ปฏิบัติงานตามปกติ (Function) งานในเชิงยุทธศาสตร์ (Agenda) และงานในเชิงพื้นที่ (Area) ซึ่งได้ดำเนินการอยู่ก่อนนั้น หากรัฐบาลหรือกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายสำคัญเพิ่มเติมในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ นอกเหนือจากที่กำหนด หากมีความสอดคล้องกับหลักการในข้างต้น ให้ถือเป็นหน้าที่ของส่วนราชการหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเร่งรัด กำกับ ติดตาม ตรวจสอบให้การดำเนินการเกิดผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพอย่างเป็นรูปธรรมด้วยเช่นกัน

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา กำหนดให้มีการพัฒนาเด็กตั้งแต่ระดับปฐมวัยให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่ดี สมวัยทุกด้านโดยการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย มีเป้าหมายให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัย มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมทั้งเป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่ มีความรับผิดชอบและมีจิตสาธารณะ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น “การศึกษาพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม และการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ ดังนี้

๑. ด้านความปลอดภัย

พัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ

๒. ด้านโอกาส

๒.๑ สนับสนุนให้เด็กปฐมวัยได้เข้าเรียนทุกคน มีพัฒนาการที่ดี ทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย

๒.๒ ดำเนินการให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาเพื่ออาชีพ สามารถวิเคราะห์ตนเองเพื่อการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพตรงตามศักยภาพและความถนัดของตนเอง รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษสู่ความเป็นเลิศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๒.๓ พัฒนาระบบช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่อยู่ในการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อป้องกันไม่ให้ออกจากระบบการศึกษา รวมทั้งช่วยเหลือเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคันให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน

๒.๔ ส่งเสริมให้เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีพื้นฐานในการประกอบอาชีพ พึ่งตนเองได้อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓. ด้านคุณภาพ

๓.๑ ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้และมีทักษะที่จำเป็นของโลกในศตวรรษที่ ๒๑ อย่างครบครัน เป็นคนดี มีวินัย มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

๓.๒ พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูง นวัตกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการเลือกศึกษาต่อเพื่อการมีงานทำ

๓.๓ ปรับหลักสูตรเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ ที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักที่จำเป็นในแต่ละระดับ จัดกระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ที่สร้างสมดุลทุกด้าน ส่งเสริมการศึกษาเพื่อพัฒนาพหุปัญญา พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนทุกระดับ

๓.๔ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นครูยุคใหม่ มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดี มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีจิตวิญญาณความเป็นครู

๔. ด้านประสิทธิภาพ

๔.๑ พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน มีนวัตกรรมเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนบนฐานข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัย และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

๔.๒ พัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) ให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

๔.๓ บริหารจัดการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ น้อยกว่า ๒๐ คน ให้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายโรงเรียนคุณภาพของชุมชน

๔.๔ ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะและสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ

๔.๕ สนับสนุนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เป็นต้นแบบการพัฒนาวัตกรรมการศึกษาและการเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔.๖ เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๔ บัญญัติว่า “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๘/๒๕๕๙ เรื่อง ให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ตามนัยข้อ ๓ กำหนดว่า “ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี ให้มีมาตรฐานและคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และตามหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๖๕ บัญญัติว่า “ให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดการผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว”

อนึ่ง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๘๐) ประกาศ ณ วันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ ในการพัฒนาประเทศ ดังนี้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศตามวิสัยทัศน์ไว้ ๖ ยุทธศาสตร์ คือ

๑.ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

๒.ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๓.ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๔.ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

๕.ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๖.ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติ เป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการวางรากฐานการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นทรัพยากร มนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็ม ศักยภาพ ซึ่ง “คนไทยใน อนาคต จะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิต สาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดี ของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและ ภาษาที่ ๓ และ อนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทย ที่มี ทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมี สัมมาชีพตามความถนัดของ ตนเอง”

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมาย “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้น พื้นฐาน จึงได้กำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๘๐) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ แผนการ ปฏิรูปประเทศ นโยบายรัฐบาลที่ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ – ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒ และนโยบาย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยได้กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และมาตรการและแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

วิสัยทัศน์

สร้างคุณภาพทุนมนุษย์ สู่สังคมอนาคตที่ยั่งยืน

พันธกิจ

๑. จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครอง ในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๒. พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถความเป็นเลิศทางวิชาการเพื่อสร้างขีดความสามารถ ในการ แข่งขัน
๓. พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะ ในศตวรรษ ที่ ๒๑
๔. สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทาง การศึกษา อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
๕. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้มืออาชีพ
๖. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจ พอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)
๗. ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ และจัดการศึกษาโดยใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) เพื่อพัฒนามุ่งสู่ Thailand ๔.๐

เป้าหมาย

๑. ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะและ คุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ มีสุขภาวะที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง

และปรับตัวต่อการเป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี

๒. ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ พร้อมก้าวสู่สากล ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓. ครู เป็นผู้เรียนรู้ มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความแม่นยำทางวิชาการ และมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และทักษะในการใช้เทคโนโลยี

๔. ผู้บริหารสถานศึกษา ความเป็นเลิศส่วนบุคคล คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนึกความรับผิดชอบ (Accountability) และการบริหารแบบร่วมมือ

๕. สถานศึกษา ความเป็นอิสระในการบริหารงานและการจัดการเรียนรู้ ร่วมมือกับชุมชน ภาคเอกชน และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับพื้นที่ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้ในทุกมิติ เป็นโรงเรียนนวัตกรรม

๖. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการบริหารงานเชิงบูรณาการ เป็นสำนักงานแห่งนวัตกรรมยุคใหม่ ใช้ข้อมูลสารสนเทศและการวิจัยและพัฒนาในการขับเคลื่อนคุณภาพ กำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลอย่างเป็นระบบ

๗. สำนักงานส่วนกลาง ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงาน โดย กระจายอำนาจการบริหารงาน และการจัดการศึกษาให้สถานศึกษา บริหารเชิงบูรณาการ มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้วิจัยและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพ

นโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นโยบายที่ ๑ จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

นโยบายที่ ๒ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน

นโยบายที่ ๓ พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

นโยบายที่ ๔ สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

นโยบายที่ ๕ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

กลยุทธ์เชิงนโยบาย

นโยบายที่ ๑ จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

๑. บทนำ

การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง จะเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะ ที่มีความยากลำบากในการบริหารจัดการ เช่น การจัดการศึกษาของสถานศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพของประชากรวัยเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มที่ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร เช่น พื้นที่สูง ชายแดน ชายฝั่งทะเล และเกาะแก่ง เพื่อสร้างความมั่นคงของประเทศในระยะยาว

๒. เป้าประสงค์

๑. ผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะ ได้รับการบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพเหมาะสมกับสังคมพหุวัฒนธรรม

๒. เสริมสร้างคุณภาพประชากรวัยเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มที่ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลในถิ่นทุรกันดาร อาทิ พื้นที่สูง ชายแดน ชายฝั่งทะเล และเกาะแก่ง เพื่อสร้างความมั่นคงของประเทศในระยะยาว

๓. ประเด็นกลยุทธ์

๓.๑ พัฒนาการศึกษาศึกษาของสถานศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

๓.๑.๑ ตัวชี้วัด

(๑) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนสูงขึ้น

(๒) ร้อยละของสถานศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้จัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนโดยการบูรณาการหลักสูตรให้สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม และภาษาของท้องถิ่น

(๓) ผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการบริการการศึกษาระดับพื้นฐานที่มีคุณภาพ

๓.๑.๒ แนวทางการดำเนินการ

ดำเนินการตามยุทธศาสตร์การศึกษาระดับพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ของกระทรวงศึกษาธิการ ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

๑. การศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง
๒. การผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการแข่งขัน
๓. การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
๔. การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางการศึกษา
๕. การศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๖. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา

ทั้งนี้ดำเนินการในลักษณะบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๓.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนในเขตพื้นที่เฉพาะ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มที่ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร เช่น พื้นที่สูง ชายแดน ชายฝั่งทะเล และเกาะแก่ง ได้รับการบริการด้านการศึกษาระดับพื้นฐาน ที่มีคุณภาพ และเหมาะสมตรงตามความต้องการ

๓.๒.๑ ตัวชี้วัด

(๑) จำนวนผู้เรียนบ้านไกลได้รับโอกาสทางการศึกษาจากการได้เข้าพักในโรงเรียนที่มีหอพักนอน หรือการสนับสนุนการเดินทางจากบ้านถึงโรงเรียนอย่างปลอดภัย

(๒) จำนวนโรงเรียนได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้ในการประกอบอาหาร การพัฒนาทักษะชีวิต และการพัฒนาสภาพหอพักนอนให้มีคุณภาพที่ดี อย่างเหมาะสม

(๓) จำนวนผู้เรียนได้รับการพัฒนาคุณภาพทั้งด้านทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ ที่เหมาะสมกับบริบท

(๔) จำนวนผู้บริหาร ครู ในสถานศึกษา / ห้องเรียนสาขา และที่ดูแลหอพักนอน ที่มีนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มที่ด้อยโอกาส กลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ได้รับการพัฒนาและสวัสดิการที่เหมาะสมกับบริบท

(๕) จำนวนผู้เรียนกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มที่ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล
ทุรกันดาร ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และเกิดจิตสำนึกรักในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

(๖) การบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนที่มีผู้เรียนกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มที่ด้อยโอกาส และ
กลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ได้รับการปรับปรุงและมีรูปแบบที่มีประสิทธิภาพผู้เรียนกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่ม
ที่ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

๓.๒.๒ แนวทางการดำเนินการ

๑. สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่สูงในถิ่น
ทุรกันดาร ชายแดน ชายฝั่ง ทะเล และเกาะแก่ง ตามความจำเป็นและ เหมาะสมกับบริบท

๒. สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ดูแลหอพักนอน
ตามความจำเป็น และเหมาะสมกับบริบท

๓. จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร
ชายแดน ชายฝั่งทะเล และเกาะแก่ง ให้จัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และเกิดจิตสำนึกรักในสถาบันชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์

๔. สร้างเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็น “การพัฒนาการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับ
สภาพบริบทของพื้นที่สูงใน ถิ่นทุรกันดาร ชายแดน ชายฝั่งทะเลและ เกาะแก่ง ควรทำอะไร” ผ่านช่องทาง จัดเวที
เสวนา การแสดงนิทรรศการ การติดต่อสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ ต่าง ๆ เช่น การสร้าง Website Facebook
และ Line เป็นต้น

๕. พัฒนารูปแบบและวิธีการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลที่
เหมาะสมสำหรับการพัฒนาศักยภาพสูงสุด ผู้เรียนกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มที่ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่
ห่างไกลทุรกันดาร

๖. พัฒนาครูให้มีทักษะการสอนภาษาไทยสำหรับเด็กที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่ ๒

๗. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ในการพัฒนาทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต
ทักษะอาชีพ และภาษาที่ ๓ ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับสังคมพหุวัฒนธรรม

นโยบายที่ ๒ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๑. บทนำ

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มุ่งเน้นพัฒนาประชากรวัยเรียนทุกคนและทุกกลุ่มเป้าหมาย ซึ่ง
หมายรวมถึง กลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่
ห่างไกลทุรกันดาร ในทุกมิติ โดยมีเป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการ
ปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง เป็นพลเมือง
ดีของชาติและเป็นพลโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีความเป็นเลิศทางวิชาการ
มีทักษะวิชาชีพ และมีทักษะชีวิตที่เหมาะสมสอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน โดยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่
ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ โดยมีประเด็นกลยุทธ์ ดังนี้ ๑) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร
ทุกระดับการศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑
นำไปสู่การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ (Career Education) ๒) พัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความรักในสถาบัน
หลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ดีต่อ
บ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติและเป็นพลเมืองโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ๓) พัฒนา
คุณภาพของผู้เรียน ให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ นำไปสู่การสร้างขีด
ความสามารถในการแข่งขัน ๔) พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต มีสุขภาวะที่ดีสามารถดำรงชีวิต

อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ๕) การจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๖) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และ ๗) นำ Digital Technology มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะ ความต้องการ และความถนัด สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

๒. เป้าประสงค์

๑. ผู้เรียนทุกคนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง และเป็นพลเมืองดีของชาติ และการพลเมืองโลกที่ดี (Global Citizen)

๒. ผู้เรียนทุกคนมีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม

๓. ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพในแต่ละช่วงวัยอย่างมีคุณภาพ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ มินิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และมีทักษะอาชีพตามความต้องการและความถนัด

๔. ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ทั้งในด้านที่มีพัฒนาการปกติและด้านที่มีความบกพร่องหรือความแตกต่างทางการเรียนรู้ หรือความสามารถพิเศษ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลหรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว ซึ่งจัดทำขึ้นบนพื้นฐานความต้องการจำเป็นเฉพาะของผู้เรียน

๕. ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อ(Transitional Services) หรือการส่งต่อ (Referral) เข้าสู่การศึกษาในระดับเดียวกันและที่สูงขึ้น หรือการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

๖. ผู้เรียนทุกคนมีทักษะชีวิต มีสุขภาวะที่เหมาะสมตามวัย มีความเข้มแข็ง อดทน และสามารถพึ่งตนเองได้ในสังคมอนาคตที่ซับซ้อนและการป้องกันตนเองจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่ สามารถป้องกันตนเองจากปัญหาเสพติดได้

๓. ประเด็นกลยุทธ์

๓.๑ ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรทุกระดับการศึกษา ให้เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ นำไปสู่การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ (Career Education)

๓.๑.๑ ตัวชี้วัด

(๑) ร้อยละของสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ โดยเน้นการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีหลักคิดที่ถูกต้อง รักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองดีของชาติ และพลเมืองโลกที่ดี มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ มีทักษะชีวิตและทักษะอาชีพตามความต้องการ และมีทักษะในการป้องกันตนเองจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่

(๒) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและพื้นที่

๓.๑.๒ แนวทางการดำเนินการ

๑. พัฒนาหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ โดยเน้นการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีหลักคิดที่ถูกต้อง รักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเป็นพลเมืองดีของชาติ และพลเมืองโลกที่ดี มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ มีทักษะชีวิตและทักษะอาชีพตามความต้องการได้ และมีทักษะชีวิตในการป้องกันตนเองจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่

๒. ปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัยเพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนา ทั้ง ๔ ด้าน สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

๓. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและบริบทของพื้นที่

๔. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว ซึ่งจัดทำขึ้นบนพื้นฐานความต้องการจำเป็นเฉพาะของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ หรือความสามารถพิเศษ

๓.๒ พัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติ และพลเมืองโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม

๓.๒.๑ ตัวชี้วัด

(๑) ร้อยละของผู้เรียนที่มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) ร้อยละของผู้เรียนที่มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม

(๓) ร้อยละของสถานศึกษาที่ปรับปรุงหลักสูตร จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม

(๔) ร้อยละของสถานศึกษาที่น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒.๒ แนวทางการดำเนินการ

(๑) ส่งเสริม และสนับสนุนให้สถานศึกษาปรับปรุงหลักสูตรจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติ และพลเมืองโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม

(๒) ส่งเสริม สนับสนุนให้ สถานศึกษาน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนด

๓.๓ พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ มีความเป็นเลิศ ด้านวิชาการ นำไปสู่การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

๓.๓.๑ ตัวชี้วัด

ด้านผู้เรียน

- (๑) ร้อยละของผู้เรียนระดับปฐมวัย ได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และมีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาระดับที่สูงขึ้น
- (๒) ร้อยละของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน
- (๓) ร้อยละของผู้เรียนที่อ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น และมีนิสัยรักการอ่าน
- (๔) ร้อยละของผู้เรียนที่มีทักษะการคิด วิเคราะห์
- (๕) ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านการประเมินสมรรถนะที่จำเป็นด้านการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy)
- (๖) ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านการประเมินสมรรถนะที่จำเป็นด้านการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy)
- (๗) ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านการประเมินสมรรถนะที่จำเป็นด้านการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy)
- (๘) ร้อยละของผู้เรียนที่มีทักษะสื่อสารอังกฤษ และสื่อสารภาษาที่ ๓ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (๙) ร้อยละของผู้เรียนที่มีทักษะด้าน Digital Literacy ในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (๑๐) ร้อยละของผู้เรียนที่มีความรู้ และทักษะในการป้องกันตนเองจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่
- (๑๑) ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) มากกว่าร้อยละ ๕๐ ในแต่ละวิชาเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษาที่ผ่านมา
- (๑๒) ร้อยละ ๖๐ ของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีสมรรถนะการเรียนรู้เรื่อง การอ่านตั้งแต่ระดับขั้นพื้นฐานขึ้นไป (ระดับ ๒) ตามแนวทางการประเมิน PISA
- (๑๓) ร้อยละ ๘๐ ของผู้เรียนทั้งหมดได้รับการประเมินทักษะการคิดแก้ปัญหาตามแนวทางการประเมิน PISA

ด้านสถานศึกษา

- (๑) ร้อยละของสถานศึกษาจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning)
- (๒) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนในลักษณะของ STEM ศึกษา
- (๓) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการ ๕ ขั้นตอน หรือ บัณฑิต ๕ ขั้น (IS: Independent Study)
- (๔) ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ และบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกทักษะด้านภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๓.๒ แนวทางการดำเนินการ

(๑) พัฒนาผู้เรียนระดับปฐมวัยมีความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา เพื่อที่จะเข้ารับการพัฒนาการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น

(๒) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

(๓) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัยในรูปแบบที่หลากหลาย

(๔) ส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่พ่อแม่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยที่ถูกต้องตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการ

(๕) จัดให้มีโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาปฐมวัย ให้สามารถพัฒนาเด็กก่อนประถมให้มีพัฒนาการความพร้อม เพื่อเตรียมตัวไปสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

(๖) พัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเน้นการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็น ๓ ด้าน

๑) การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy)

๒) การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy)

๓) การรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy)

(๗) พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะด้านดิจิทัล (Digital Competence) และสมรรถนะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาที่ ๓

(๘) มีความรู้ และทักษะในการป้องกันตนเองจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่

(๙) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning)

(๑๐) ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนในลักษณะของ STEM ศึกษา

(๑๑) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการ ๕ ขั้นตอน หรือบันได ๕ ขั้น (IS: Independent Study)

(๑๒) ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบมุ่งเน้นการใช้ฐานความรู้ และระบบความคิดในลักษณะสหวิทยาการ เช่น

๑) ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และการตั้งคำถาม

๒) ความเข้าใจและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีความรู้ทางวิศวกรรม และการคิดเพื่อหาทางแก้ปัญหา

๓) ความรู้และทักษะในด้านศิลปะ

๔) ความรู้ด้านคณิตศาสตร์และระบบคิดของเหตุผล และการหาความสัมพันธ์

(๑๓) ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาประเมินสมรรถนะตามแนวทางการประเมิน PISA ด้วยระบบการสอบ แบบ Online ให้กับผู้เรียนทุกคนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จนถึงมัธยมศึกษาตอนต้น

(๑๔) ส่งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในทางการประเมินทักษะการคิดแก้ปัญหาตามแนวทางการประเมิน PISA ให้แก่ศึกษานิเทศก์และครูผู้สอน

- (๑๕) ให้บริการเครื่องมือการวัดและประเมินอิงสมรรถนะตามแนวทางการประเมินผลผู้เรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) ด้วยระบบ Online Testing
- (๑๖) ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ไปสู่ความเป็นเลิศในแต่ละด้าน
- (๑๗) ส่งเสริมผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านศิลปะดนตรีและกีฬาโดยจัดเป็นห้องเรียนเฉพาะด้าน
- (๑๘) พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัด และเป็นนวัตกรรม ผู้สร้างนวัตกรรม

๓.๔ พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะอาชีพและทักษะชีวิต มีสุขภาวะที่ดีสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๓.๔.๑ ตัวชี้วัด

- (๑) ร้อยละของผู้เรียน มี ID plan และ Portfolio เพื่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ
- (๒) ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ และบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะอาชีพตามความถนัด
- (๓) ร้อยละของผู้เรียนที่มีสุขภาวะที่ดีทุกช่วงวัย
- (๔) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาในสถานศึกษา

๓.๔.๒ แนวทางการดำเนินการ

- (๑) สร้างกลไกของระบบแนะแนวทางการศึกษาเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ อิงสมรรถนะและเตรียมความพร้อมสู่การประกอบสัมมาอาชีพ
- (๒) พัฒนารายวิชาที่ส่งเสริมการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ
- (๓) ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดหลักสูตรทักษะอาชีพควบคู่กับวิชาสามัญ เช่น ทวิศึกษาหลักสูตรระยะสั้น
- (๔) ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนตามความสนใจในทักษะอาชีพที่ตนเองถนัด เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ
- (๕) ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารตามหลักโภชนาการ และเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของอนามัย
- (๖) ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาด้านอารมณ์และสังคม (Social and Emotional Learning : SEL) ในทุกช่วงวัย
- (๗) สถานศึกษามีระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาในสถานศึกษา

๓.๕ การจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายโลก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๕.๑ ตัวชี้วัด

- (๑) ร้อยละของผู้เรียนที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึงการดำเนินชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (๒) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดสภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับ

มาตรฐานสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Environmental Education Sustainable Development: EESD)

(๓) ทุกสถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายโลก เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Global Goals for Sustainable Development)

๓.๕.๒ แนวทางการดำเนินการ

(๑) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๒) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาการจัดการศึกษาเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Global Goals for Sustainable Development)

(๓) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาและหน่วยงานทุกสังกัดจัดสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับหลัก Zero waste และมาตรฐานสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Environmental Education Sustainable Development: EESD)

(๔) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

๓.๖ พัฒนาคูณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

๓.๖.๑ ตัวชี้วัด

(๑) ร้อยละของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของแต่ละระดับ

(๒) ร้อยละของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้รับการพัฒนาด้านทักษะอาชีพ ทักษะการดำรงชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิต

(๓) ร้อยละของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้รับการส่งเสริมให้มีความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ อาทิ ดนตรี กีฬา ศิลปะ และเทคโนโลยี เป็นต้น

๓.๖.๒ แนวทางการดำเนินการ

(๑) ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention: EI) ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ หน่วยบริการและที่บ้านอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนากิจการศึกษสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ด้วยระบบและรูปแบบที่หลากหลาย

(๓) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาในโรงเรียนเรียนรวมและศูนย์การเรียนรู้เฉพาะความพิการ

(๔) ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

(๕) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

(๖) ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะการดำรงชีวิต ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะและการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๗) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

(๘) ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อการปกครองตาม

ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๙) ส่งเสริม สนับสนุน การใช้สื่อเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร
อย่างถูกต้อง เหมาะสม และสร้างสรรค์

(๑๐) ส่งเสริม สนับสนุน เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ
และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

(๑๑) ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่มีความสามารถ
พิเศษในด้านวิชาการ ดนตรี กีฬา ศิลปะ และอื่นๆ เพื่อยกระดับสู่ความเป็นเลิศพร้อมก้าวสู่สากล

(๑๒) ส่งเสริม สนับสนุนการนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการ
จัดการเรียนการสอน

(๑๓) จัดให้มีระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษา
เชิงบูรณาการ

(๑๔) จัดให้มีกลุ่มงานระบบประกันคุณภาพในสำนักบริหารงานการศึกษา
พิเศษ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง

(๑๕) ส่งเสริม สนับสนุนให้หน่วยงานและสถานศึกษาจัดทำ รวบรวม ผลิต
พัฒนา และเผยแพร่ สื่อ นวัตกรรม งานวิจัยทางการศึกษา

(๑๖) สำรวจสภาพอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา จัดทำผัง
บริเวณ จัดทำแบบรูปและรายการสิ่งก่อสร้าง

(๑๗) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีแนวทางปฏิบัติ และมาตรการรักษาความ
ปลอดภัยของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

(๑๘) ส่งเสริม สนับสนุนให้เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพและกลุ่มสถานศึกษา
ขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

(๑๙) ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการส่งเสริมการ
จัดการศึกษาสำหรับคนพิการจังหวัด

(๒๐) ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และ
องค์กรปกครองในพื้นที่ พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและระบบแนะแนวให้มีประสิทธิภาพ

(๒๑) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อ
การจัดการศึกษา

**๓๖ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา นำ Digital Technology มาใช้ในการจัดการ
เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะ ความต้องการ และความถนัด สร้างสังคมฐานความรู้
(Knowledge-Based Society) เพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต**

๓.๖.๑ ตัวชี้วัด

(๑) ร้อยละของผู้เรียนที่เรียนรู้ผ่าน Digital Platform

(๒) ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองผ่าน

Digital Platform

๓.๗.๒ แนวทางการดำเนินการ

(๑) พัฒนาระบบคลังข้อมูล องค์กรความรู้ เพื่อให้บริการ Digital Textbook
ตามเนื้อหาหลักสูตรที่กำหนด สื่อ วิดีโอ และองค์ความรู้ประเภทต่าง ๆ และให้บริการแก่ผู้เรียนให้การ

พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

(๒) พัฒนา Digital Platform เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

(๓) สถานศึกษาสนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองผ่าน Digital Platform

นโยบายที่ ๓ พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

๑. บทนำ

การปรับเปลี่ยนระบบการผลิตและพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท ตั้งแต่การจูงใจ คัดสรร ผู้มีความสามารถสูงให้เข้ามาเป็นครูคุณภาพ มีระบบการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะอย่างต่อเนื่องครอบคลุมทั้งเงินเดือน เส้นทางสายอาชีพ ปรับเปลี่ยนบทบาทครูให้เป็นครูยุคใหม่ที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพตรงตามความต้องการ เป็นมืออาชีพ มีทักษะวิชาชีพขั้นสูง โดยปรับบทบาทจาก “ครูสอน” เป็น “โค้ช” หรือ “ผู้อำนวยการการเรียนรู้” สร้างเครือข่ายพัฒนาครูให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน รวมถึงการพัฒนาครูที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนมาเป็นผู้สร้างครูรุ่นใหม่อย่างเป็นระบบ และวัดผลงานจากการพัฒนาผู้เรียนโดยตรง นอกจากนี้มีการออกแบบ วางแผนการผลิตและพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การกำหนดมาตรฐานวิชาชีพขั้นสูง เงินเดือนค่าตอบแทนและสวัสดิการต่าง ๆ ให้สามารถจูงใจบุคคลที่เก่ง ดี มีความรู้ มาเป็นครู มีการวางแผนอัตรากำลังระยะยาว (๒๐ ปี) ร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการผลิตครู และมีการวางแผนการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง โดยนำ Digital Platform มาเป็นเครื่องมือทั้งการพัฒนา อบรมครู และการจัดทำฐานข้อมูลกำลังคน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลประวัติครู ประวัติการพัฒนา ฝึกอบรม นำไปสู่การวิเคราะห์วางแผนกำลังคนได้อย่างต่อเนื่อง

๒. เป้าประสงค์

ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพมีประสิทธิภาพ เป็นมืออาชีพ และมีทักษะวิชาชีพขั้นสูง

๓. ประเด็นกลยุทธ์

๓.๑ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันทางการศึกษาที่ผลิตครู ในการผลิตและพัฒนาครูให้ตรงกับสาขาวิชา และสอดคล้องกับการพัฒนาในศตวรรษที่ ๒๑

๓.๑.๑ ตัวชี้วัด

- (๑) สถานศึกษามีแผนความต้องการครูระยะ ๒๐ ปี
- (๒) สถานศึกษามีกรอบสมรรถนะครูที่สอดคล้องกับการพัฒนาในศตวรรษที่ ๒๑ และสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่
- (๓) สถานศึกษาทุกแห่งมีจำนวนครูอย่างเหมาะสม และพอเพียงต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

๓.๑.๒ แนวทางการดำเนินการ

- (๑) ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการวิเคราะห์ความขาดแคลนและความต้องการครู
- (๒) ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการกำหนดสมรรถนะครูให้สอดคล้องกับการพัฒนาในศตวรรษที่ ๒๑

- (๓) ประสานความร่วมมือ ในการวางแผนในการผลิตครูทั้งระบบ
- (๔) สถาบันการศึกษาผลิตครูตามความต้องการและความขาดแคลนครู

ระยะ ๒๐ ปี

- (๕) ประสานความร่วมมือ ติดตาม ประเมินผล การผลิตครู

๓.๒ พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท ให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มีศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม

๓.๒.๑ ตัวชี้วัด

(๑) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท มีศักยภาพในการปฏิบัติงานครบตามความจำเป็น ในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพในรูปแบบที่หลากหลาย ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

๓.๒.๒ แนวทางการดำเนินการ

(๑) ศึกษาวิเคราะห์ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเอง (Need Assessment) ของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อวางแผนการพัฒนาอย่างเป็นระบบและครบวงจร

(๒) กำหนดกรอบและวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้เชื่อมโยงกับความก้าวหน้าในวิชาชีพ (Career Path)

(๓) ประสานกับสถาบันการศึกษา สถาบันครูพัฒนา หรือหน่วยงานอื่น ๆ จัดทำหลักสูตรที่มีคุณภาพให้สอดคล้องกับกรอบหลักสูตรที่กำหนด

(๔) สนับสนุนให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา วางแผนและเข้ารับการพัฒนาตามหลักสูตรที่กำหนดที่เชื่อมโยงความก้าวหน้าในวิชาชีพ (Career Path)

(๕) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

(๖) ส่งเสริมและพัฒนาครูให้ออกแบบการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการวัดประเมินผลที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking) ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning)

(๗) ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท ให้มีความรู้ทักษะด้าน Digital Literacy, Digital Pedagogy ทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ ทักษะสื่อสารภาษาที่ ๓

(๘) ส่งเสริมพัฒนาและยกระดับความรู้ภาษาอังกฤษของครูที่สอนภาษาอังกฤษ โดยใช้ระดับการพัฒนาทางด้านภาษา (CEFR) ตามเกณฑ์ที่กำหนด

(๙) ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความแตกต่าง (Differentiated Instruction)

(๑๐) ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะในการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking)

(๑๑) ส่งเสริมและพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ให้มีความรู้ความสามารถจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคล และการสอนแบบคละชั้น

(๑๒) ส่งเสริมและพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล และตามสภาพและประเภทของความพิการ

(๑๓) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองผ่านระบบ Online และแบบ Face-to-Face Training

(๑๔) ปรับเปลี่ยนกระบวนการวิธีการประเมินครู โดยเน้นการประเมิน สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนโดยผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นหลัก และประเมินจรรยาบรรณของครู ทุก ๆ ๕ ปี (ประเมิน ๓๖๐ องศา)

๓.๓ นำ Digital Technology มาใช้ในการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภททั้งระบบ

๓.๓.๑ ตัวชี้วัด

(๑) สถานศึกษา และหน่วยงานในสังกัดทุกแห่งมีระบบฐานข้อมูลผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อวางแผนการผลิตและพัฒนาครูทั้งระบบ

(๒) ร้อยละของบุคลากรในสังกัดที่พัฒนาตนเองผ่านระบบ Digital Technology

(๓) ร้อยละของ Digital Content เกี่ยวกับองค์ความรู้ในสาขาที่ขาดแคลน

๓.๒.๒ แนวทางการดำเนินการ

(๑) พัฒนา Digital Platform เพื่อใช้ในการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภททั้งระบบ

(๒) พัฒนา Digital Platform ระบบบริหารจัดการผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภททั้งระบบ

(๓) พัฒนา Digital Content ในองค์ความรู้การจัดการศึกษาในสาขาที่ขาดแคลน เช่น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และผู้เรียนที่มีความแตกต่าง เป็นต้น

(๔) ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภทพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องผ่านระบบ Digital Technology

นโยบายที่ ๔ สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

๑. บทนำ

การสร้างโอกาสทางการศึกษา เพื่อให้ประชากรในวัยเรียนทุกคน และทุกกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งหมายรวมถึง กลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ได้เข้าถึงการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ และมีมาตรฐาน โดย ๑) เน้นการสร้างความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับพื้นที่ เพื่อวางแผนการจัดการศึกษาทั้งระบบตั้งแต่การสำมะโนประชากรวัยเรียน การรับเด็กเข้าเรียน การตรวจสอบติดตามการเข้าเรียน การติดตามเด็กนักเรียนออกกลางคัน ตลอดจนการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับพื้นที่ และการระดมทุนเพื่อพัฒนาการศึกษา ๒) ปรับปรุง พัฒนาสถานศึกษาทุกแห่งให้มีมาตรฐานในด้านต่าง ๆ สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่ เช่น มาตรฐานด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ อาคารเรียน อาคารประกอบ หอประชุม

สนามกีฬา ห้องเรียน ห้องพิเศษ วัสดุ ครุภัณฑ์ เป็นต้น มาตรฐานด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ มาตรฐานด้านระบบงบประมาณ มาตรฐานด้านความปลอดภัย และมาตรฐานด้าน Digital Technology เป็นต้น ๓) สร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ๔) ปรับเปลี่ยนกระบวนการงบประมาณตั้งแต่การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนตรงไปยังผู้เรียนและสถานศึกษาโดยตรง และมีความเหมาะสม เพียงพอ และ ๕) นำ Digital Technology มาเป็นเครื่องมือในการลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

๒. เป้าประสงค์

สร้างโอกาสให้ประชากรวัยเรียนทุกคนเข้าถึงบริการการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานเสมอกัน และลดความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา

๓. ประเด็นกลยุทธ์

๓.๑ ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

๓.๑.๑ ตัวชี้วัด

- (๑) ร้อยละของเด็กวัยเรียนที่เข้ารับการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา
- (๒) ร้อยละของนักเรียนออกกลางคัน
- (๓) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียนและการแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ
- (๔) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระบบฐานข้อมูลประชากรวัยเรียนและสามารถนำมาใช้ในการวางแผนจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๑.๒ แนวทางการดำเนินการ

- (๑) สถานศึกษาร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วางแผนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่
- (๒) สถานศึกษาร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำสำมะโนประชากรวัยเรียน (๐-๖ ปี)
- (๓) สถานศึกษาร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน เอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับพื้นที่ จัดทำแผนการรับนักเรียนทุกระดับ
- (๔) สถานศึกษาร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ติดตาม ตรวจสอบ เด็กวัยเรียนได้เข้าถึงบริการการเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึง ครบถ้วน
- (๕) สถานศึกษาจัดทำฐานข้อมูลประชากรวัยเรียน เพื่อเก็บรวบรวมเชื่อมโยงข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อวางแผนการจัดบริการการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

๓.๒ ยกย่องสถานศึกษาในสังกัดทุกระดับ และทุกประเภท ให้มีมาตรฐานตามบริบทของพื้นที่ เพื่อให้พัฒนาผู้เรียน มีคุณภาพ มีมาตรฐานเสมอกัน

๓.๒.๑ ตัวชี้วัด

- (๑) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาธิการมีกรอบมาตรฐานสถานศึกษา
- (๒) ร้อยละของสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินมาตรฐานสถานศึกษาตามที่กำหนด

๓.๒.๒ แนวทางการดำเนินการ

- (๑) จัดทำมาตรฐานสถานศึกษาโดยพิจารณาจากปัจจัย หรือองค์ประกอบขั้นพื้นฐาน เพื่อสร้างโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงบริการการเรียนรู้ที่จะพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีมาตรฐาน

เสมอกัน ตามบริบทเชิงพื้นที่ เช่น

- ๑) ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น อาคารเรียน อาคารประกอบ หอประชุม สนามกีฬา ห้องเรียน ห้องพิเศษ วัสดุ ครุภัณฑ์ เป็นต้น
 - ๒) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - ๓) ด้านการบริหารจัดการ
 - ๔) ด้านงบประมาณ
 - ๕) ด้านความปลอดภัย และ
 - ๖) ด้าน Digital Technology
- (๒) ส่งเสริม สนับสนุน ปรับปรุง พัฒนาสถานศึกษาให้มีมาตรฐานตามที่กำหนด
- ๓.๓ สร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการ

จำเป็นพิเศษ

๓.๓.๑ ตัวชี้วัด

(๑) มีข้อมูลสารสนเทศของการจัดการศึกษาพิเศษ ที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ

(๒) สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษมียุทธศาสตร์ แผนการดำเนินงาน และแผนปฏิบัติการที่ตอบสนองสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล และตามสภาพและประเภทของความพิการ

(๓) ทุกสถานศึกษาในสังกัดมีความพร้อมทั้งระบบ เพื่อสามารถจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

๓.๓.๒ แนวทางการดำเนินการ

(๑) จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศของการจัดการศึกษาพิเศษ ที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ และนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ส่งเสริม สนับสนุน สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษจัดทำยุทธศาสตร์ แผนการดำเนินงาน และแผนปฏิบัติการ เน้นการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ และการทำงานแบบมีส่วนร่วม

(๓) ส่งเสริม สนับสนุนระบบการจัดการศึกษาพิเศษ ที่ผู้เรียนสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อ (Transitional Services) หรือการส่งต่อ (Referral) เข้าสู่การศึกษาในระดับเดียวกันและที่สูงขึ้น หรือการอาชีพ หรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

(๔) ส่งเสริม สนับสนุน ให้ทุกสถานศึกษาในสังกัดมีความพร้อมทั้งระบบ เพื่อสามารถจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

(๕) จัดให้มีศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาพิเศษ ในการติดตามช่วยเหลือ และสนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๔ จัดสรรงบประมาณสนับสนุนผู้เรียน และสถานศึกษาอย่างเหมาะสม เพียงพอ

๓.๔.๑ ตัวชี้วัด

(๑) มีรูปแบบหรือแนวทางในการจัดสรรงบประมาณให้กับผู้เรียน และสถานศึกษาโดยตรงอย่างเหมาะสม

(๒) ผู้เรียนทุกคน และสถานศึกษาได้รับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้อย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

(๓) จำนวนโครงการ/ กิจกรรมที่ได้รับความร่วมมือจากกองทุนความเสมอภาคทางการศึกษา

๓.๔.๒ แนวทางการดำเนินงาน

(๑) ศึกษา วิเคราะห์ วิธีการจัดสรรงบประมาณให้กับผู้เรียน และสถานศึกษาทั้งด้านความเหมาะสม เพียงพอ

(๒) จัดสรรงบประมาณให้ผู้เรียน และสถานศึกษาโดยตรง

(๓) ประสานความร่วมมือกับกองทุนความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนงบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

๓.๕ ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษา หน่วยงานทุกระดับนำ Digital Technology มาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

๓.๕.๑ ตัวชี้วัด

(๑) สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบโครงข่ายสื่อสารโทรคมนาคมที่สามารถเชื่อมต่อกับโครงข่ายอินเทอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปลอดภัย

(๒) สถานศึกษามี Digital Device เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๕.๒ แนวทางการดำเนินงาน

(๑) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีโครงข่ายสื่อสารโทรคมนาคมที่มีประสิทธิภาพ และปลอดภัย

(๒) ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษามีระบบคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ที่ใช้เป็นเครื่องมือในพัฒนาทักษะด้าน Digital Literacy แก่ผู้เรียน

(๓) ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาปรับปรุงพัฒนาห้องเรียนให้เป็นห้องเรียน Digital

(๔) ส่งเสริม สนับสนุน Digital Device สำหรับผู้เรียนทุกระดับอย่างเหมาะสมเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

(๕) ส่งเสริม สนับสนุน Digital Device และพัฒนา Digital Pedagogy สำหรับครูอย่างเหมาะสม เพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๖) โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Distance Learning Information Technology: DLIT)

(๗) โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

นโยบายที่ ๕ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

๑. บทนำ

การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จะเน้นการพัฒนาหน่วยงานในสังกัด ให้เป็นหน่วยงานที่มีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ สามารถให้บริการได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ แยกแยะบทบาทหน่วยงานแต่ละระดับอย่างชัดเจน เช่น ระดับปฏิบัติ ระดับที่ทำหน้าที่ในการกำกับติดตาม เป็นหน่วยงานที่มีขีดสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล และโปร่งใส เป็นองค์กรที่

ปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็น Digital เข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โดยมีประเด็นกลยุทธ์ ดังนี้

- ๑) เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา
- ๒) สร้างเครือข่ายความร่วมมือและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษา
- ๓) ยกระดับการบริหารงานของสถานศึกษาให้มีอิสระ นำไปสู่การกระจายอำนาจ ๔ ด้าน ให้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษาตามบริบทของพื้นที่ ๔) ปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณเพื่อสนับสนุนผู้เรียนและสถานศึกษาอย่างเหมาะสม เพียงพอ และ ๕) ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษา หน่วยงานทุกระดับนำ Digital Technology มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารอย่างเป็นระบบ นำไปสู่การนำเทคโนโลยี Big Data เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้าน ต่าง ๆ ตั้งแต่ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครู ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณ และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นมาวิเคราะห์เพื่อให้สถานศึกษา สามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะ และความถนัด และสามารถวิเคราะห์เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ต่อไป

๒. เป้าประสงค์

สถานศึกษา และหน่วยงานระดับภูมิภาคมีความอิสระในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีมาตรฐานสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

๓. ประเด็นกลยุทธ์

๓.๑ เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

๓.๑.๑ ตัวชี้วัด

- (๑) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีผลการดำเนินงานผ่านเกณฑ์การประเมินส่วนราชการที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนด
- (๒) ร้อยละของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- (๓) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีผลการประเมินภายนอกในระดับดีขึ้นไป
- (๔) ร้อยละของหน่วยงานผ่านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA: Integrity & Transparency Assessment)

๓.๑.๒ แนวทางการดำเนินการ

- (๑) กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล
- (๒) ส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็ง
- (๓) ยกย่องเชิดชูเกียรติสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สถานศึกษา และองค์กรบุคคลที่มีผลงานเชิงประจักษ์
- (๔) กำหนดให้หน่วยงานในสังกัดทุกหน่วยงานใช้ระบบการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นคุณธรรมและความโปร่งใสในการทำงานตามหลักการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA: Integrity & Transparency Assessment)

๓.๒ สร้างเครือข่ายความร่วมมือและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามี

ส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษา

๓.๒.๑ ตัวชี้วัด

ร้อยละของสถานศึกษาหน่วยงานมีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม

๓.๒.๒ แนวทางการดำเนินงาน

(๑) ส่งเสริมการบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน (Areabased Management) รูปแบบการบริหารแบบกระจายอำนาจ “CLUSTERS”

(๒) ส่งเสริม การมีส่วนร่วม จัดทำแผนบูรณาการจัดการศึกษา ในระดับพื้นที่

(๓) สร้างความเข้มแข็งในการยกระดับคุณภาพการศึกษารูปแบบเครือข่าย เช่น เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนากลุ่มสาระการเรียนรู้ สหวิทยาเขต กลุ่มโรงเรียน ฯลฯ

(๔) ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแบบบูรณาการที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่

(๕) ส่งเสริม สนับสนุน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และสาธารณชน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และ มีส่วนร่วมรับผิดชอบ (Accountability) ในการบริหารจัดการศึกษา

(๖) ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา

๓.๓ ยกระดับการบริหารงานของสถานศึกษาให้มีอิสระ นำไปสู่การกระจายอำนาจ

๔ ด้าน ให้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษาตามบริบทของพื้นที่

๓.๓.๑ ตัวชี้วัด

(๑) มีรูปแบบและแนวทางในการบริหารจัดการของโรงเรียนให้เกิดคุณภาพ

(๒) มีข้อเสนอเชิงนโยบายในการกระจายอำนาจทั้งระบบ

(๓) มีรูปแบบและแนวทางในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้เกิด

คุณภาพ

(๔) ร้อยละของสถานศึกษามีคุณภาพ และมาตรฐาน (มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน/ปฐมวัย/ศูนย์การศึกษาพิเศษ) และพัฒนาสู่ระดับสากล

(๕) จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กลดลง

(๖) ร้อยละของผู้เรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สูงขึ้น

๓.๓.๒ แนวทางการดำเนินการ

(๑) ศึกษา วิเคราะห์ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ระบบการบริหารงานของหน่วยงาน บทบาทหน้าที่ทั้งระดับปฏิบัติ และรับการกำกับติดตาม

(๒) ศึกษา วิเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนารูปแบบการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา ๔ ด้าน ให้สถานศึกษา โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ให้ศึกษานำร่องรูปแบบการกระจายอำนาจ เช่น

๑) เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๒) โรงเรียนร่วมพัฒนา (Partnership School)

๓) Autonomous School

(๓) ศึกษา วิเคราะห์ ออกแบบโครงสร้างของสถานศึกษา (Enterprise Architecture) ในฐานหน่วยงานระดับปฏิบัติ และหน่วยงานระดับกำกับติดตามให้เหมาะกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน

(๔) ศึกษา วิเคราะห์ ออกแบบ พัฒนา Digital Technology ใช้ในการจัดการศึกษาทั้งระบบ (Digital Transformation)

(๕) สนับสนุน ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดหาเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ครูสายผู้สอนปฏิบัติหน้าที่เฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเท่านั้น

(๖) ยกย่องสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาทักษะ และคุณภาพชีวิตของชุมชน

(๗) สร้างความเข้มแข็ง และยกระดับคุณภาพสถานศึกษาตามบริบทของพื้นที่ เช่น โรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนนวัตกรรม โรงเรียนร่วมพัฒนา โรงเรียนประชารัฐ โรงเรียนคุณธรรม โรงเรียนห้องเรียนกีฬา ฯลฯ

(๘) นำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในการวางแผนการปฏิบัติการตรวจสอบติดตามเพื่อการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

(๙) สร้างมาตรฐาน และกำหนดแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

(๑๐) ส่งเสริม สนับสนุน ให้โรงเรียนขนาดเล็กมีระบบการบริหารจัดการที่หลากหลาย เช่น การบริหารจัดการแบบกลุ่มโรงเรียน การสอนแบบคละชั้น

(๑๑) พิจารณาแต่งตั้งผู้บริหารที่มีศักยภาพในโรงเรียนขนาดเล็ก พิจารณาคำตอบแทนพิเศษและสวัสดิการอื่น ๆ สำหรับผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก

(๑๒) ปรับปรุงกฎหมายระเบียบข้อปฏิบัติให้สอดคล้องกับการกระจายอำนาจ

(๑๓) สถานศึกษามีอิสระในการบริหารงาน และจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับความต้องการท้องถิ่น นำไปสู่การพัฒนาทักษะชีวิตทักษะอาชีพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๔ ปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณเพื่อสนับสนุนผู้เรียนและสถานศึกษาอย่างเหมาะสมเพียงพอ

๓.๔.๑ ตัวชี้วัด

(๑) มีรูปแบบหรือแนวทางในการจัดสรรงบประมาณให้กับผู้เรียน และสถานศึกษาโดยตรงอย่างเหมาะสม

(๒) ผู้เรียนทุกคนและสถานศึกษาได้รับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

(๓) จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ได้รับความร่วมมือจากกองทุนความเสมอภาคทางการศึกษา

๓.๔.๒ แนวทางการดำเนินงาน

(๑) ศึกษา วิเคราะห์ วิธีการจัดสรรงบประมาณให้กับผู้เรียน และสถานศึกษา

ทั้งด้านความเหมาะสม เพียงพอ

(๒) จัดสรรงบประมาณให้ผู้เรียน และสถานศึกษาโดยตรง

(๓) ประสานความร่วมมือกับกองทุนความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนงบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

๓.๕ ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษา หน่วยงานทุกระดับนำ Digital Technology มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารอย่างเป็นระบบ นำไปสู่การนำเทคโนโลยี Big Data เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่างๆ ตั้งแต่ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครู ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณ และข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็นมาวิเคราะห์เพื่อให้สถานศึกษา สามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะ และความถนัด และสามารถวิเคราะห์เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศต่อไป

๓.๕.๑ ตัวชี้วัด

(๑) สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบข้อมูลสารสนเทศที่สามารถใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) สถานศึกษาทุกแห่งมีข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลที่สามารถเชื่อมโยงกับข้อมูลต่าง ๆ นำไปสู่การวิเคราะห์เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๕.๒ แนวทางการดำเนินงาน

(๑) พัฒนาระบบฐานข้อมูลทรัพยากรมนุษย์ด้านการศึกษาระดับพื้นฐานที่สามารถเชื่อมโยง และบูรณาการข้อมูลด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างกระทรวง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการเชื่อมโยงข้อมูลรายบุคคลที่เกี่ยวกับการศึกษา การพัฒนาตนเอง สุขภาพและการพัฒนาอาชีพในตลอดช่วงชีวิต เป็นฐานข้อมูลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง และศักยภาพบุคคลของประเทศ นำไปสู่การตัดสินใจระดับนโยบายและปฏิบัติ

(๒) พัฒนา Digital Platform ด้านการเรียนรู้ผู้เรียน และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษา และหน่วยงานในสังกัดใช้ในการปฏิบัติงานตามภารกิจ

(๓) พัฒนา Digital Platform ด้านการบริหารงาน เพื่อสนองตอบต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรตามภารกิจที่รับผิดชอบ นำไปสู่การพัฒนาระบบข้อมูลบุคลากร ที่เชื่อมโยงกันทั้งระบบตั้งแต่การคัดสรร บรรจุแต่งตั้ง ตลอดจนเชื่อมโยงถึงการพัฒนาคู เพื่อให้อสอดคล้องกับความก้าวหน้าในอาชีพ

(๔) พัฒนา Digital Platform ระบบข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคลตั้งแต่ระดับปฐมวัย จนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การพัฒนาระบบข้อมูลประชากรด้านการศึกษาของประเทศ

(๕) พัฒนา Big Data เพื่อเชื่อมโยง วิเคราะห์ข้อมูลทุกมิติ นำไปสู่การวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดนครราชสีมา (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕)

วิสัยทัศน์

“คนโคราชทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีสัมมาชีพ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ ๒๑”

พันธกิจ

๑. พัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่คนโคราชทุกคนเข้าถึงโอกาสในการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างความเสมอภาคด้านการศึกษาแก่ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย ยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาทุกระดับ และจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ ๒๑

๒. พัฒนาคุณภาพของคนโคราชให้เป็นผู้มีความรู้ คุณลักษณะ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ สามารถพัฒนาศักยภาพและเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

๓. สร้างความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนแก่สังคมโคราช ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เป็นเมืองน่าอยู่ สังคมคุณธรรม จริยธรรมที่ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างปลอดภัย สงบสุข และพอเพียง

๔. พัฒนาศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของคนโคราชเพื่อการประกอบอาชีพและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมด้วยการเพิ่มผลิตภาพของกำลังแรงงาน (Productivity) ให้มีทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นพลวัตรของโลกศตวรรษที่ ๒๑ ภายใต้ยุคเศรษฐกิจและสังคม ๔.๐

โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นคงของสังคมโคราชและประเทศ
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและการประกอบอาชีพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตควบคู่สิ่งแวดล้อม และอัตลักษณ์ของโคราช

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์

เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา จึงกำหนดเป้าประสงค์ ดังนี้

๑. คนโคราชทุกช่วงวัยมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อสร้างความมั่นคงของสังคม

๒. กำลังคนได้รับการผลิตและพัฒนา มีองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันระดับจังหวัด ประเทศ และอาเซียนสู่สากล

๓. คนโคราชทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัยและมีคุณภาพโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

๔. ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาทุกระดับอย่างทั่วถึง
๕. คนโคราชทุกช่วงวัยมีจิตสำนึกรักโคราช รักสิ่งแวดล้อม ประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม ภาษาโคราช มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำรงชีวิต
๖. เน้นการทำงานแบบบูรณาการ มีเครือข่ายการบริหารจัดการ บริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๑. ยกระดับผลสัมฤทธิ์
๒. ทักษะคิดแก้แค้นคล่อง
๓. ว่องไวเขียนอ่าน
๔. สื่อสารเทคโนโลยี
๕. จัดการดีสิ่งแวดล้อม
๖. น้อมนำศาสตร์พระราชา